

ג ל י ר נ ר ת ל ע י ר ן ב פ ר ש ת ה ש ב ר ע

ערוכים בידי נחמה ליבוביץ שנה טשית

יו"ל ע"י מוסד תורה ודאסכלה למבוגרים ולנער
הסתדרות נטי מזרחי באמריקה

ו - ז

נח (תש"ז)

א. טאלה כללית:

השוה את הפסוקים המקבילים בפרק ו' ובפרק ז', כגון:

פרק ו'	כל	פרק ז'
ו'ג: ויאמר אלוקים אל נח: קץ/בטר... כ"ב: ויעש נח ככל אשר צוה אותו אלוקים		א. ויאמר ה' אל נח: בא אתה וכל ביתך... ה: ויעש נח ככל אשר צוהו ה'
ו'ט: מכל החי מכל בטר שנים... כ"א: מהעוף למינהו ומן הבהמה למינה		ב: מכל הבהמה הטהורה... שבעה שבעה ג: גם מעוף השמים שבעה שבעה
ו'יט: תביא אל התיבה כ"א: אליך		ב: מכל הבהמה הטהורה תקח לך (והשוה ו' כ"א ואתה קח לך מכל המאכל)
ו'יח: ובאת אל התיבה אתה ובניך ואשתך ונטי בניך אתך		א: בא אתה וכל ביתך

ועוד ועוד ועוד...

מלכיים: והנה דבור ה' בפרק ז' אינו מענין דבור הקודם (בפרק ו'), שדבור הראשון היה מצד שהוא אלוקים בורא העולם, שהעולם נברא ומתקיים בשם אלוקים, כמו שמענו בכל פרשת בראשית לא נזכר רק שם אלוקים, והוא אשר הטגיה עתה שבבוא המבול לא יחסר מין אחד מן המציאות, ובדבור השני (פרק ז') אמר מאמר אחר, מיוחד מצד השגחתו הפרטית על נח, שהיה צדיק לפניו וה' ישגיח על עניני האדם הצדיק וקנינו וצרכי ביתו.

- מה הם הטובים בתכן ובסגנון בין שני הפרקים המתבארים מתוך ההבדל העקרוני הזה וכיצד הם מתבארים על פיו?
- התוכל להסביר לפי דברי המלבי"ם הנ"ל לסם מה באה ההדגשה היתירה של "למינהו" (שלש פעמים!) ב"ו" כ"א?
- ב. ו ט' אלה תולדות ראב"ע - רמב"ן.
1. מה בין ראב"ע לרמב"ן בפירוש המלה "תולדות" (עיינן גם ראב"ע ל"ז א ד"ה וישב החל מן "והטעם אלה תולדות"). הסבר את דברי הרמב"ן כאן "והנכון שהוא במשמעו".
- מה הן טענות הרמב"ן נגד הראב"ע?
- התוכל להסיר את תלונות הרמב"ן מעל הראב"ע?

ג. שאלות ודיוקים ברש"י:

1) ט ד"ה אלה תולדות נח

מה קשה לו?

מה ההבדל העקרוני בין שני פרושיו? (ועי' רש"י יח יח) העתק את פסוקנו פעמיים וסמנו בסמני פסוק בהתאם לכל אחד מפרושי רש"י!

(2) " " בדורותיו

לבוש האורה (ר' מרדכי יפה) מקשה על סגנונו של רש"י: מאי טעמא אמר הדורט לשבח "אם היה בדור של צדיקים... והדורט לגנאי אמר: "אבל אם היה בדורו של אברהם... למה שנה לשונו לומר: "בדורו של אברהם" ולא אמר גם בו "בדור של צדיקים"? נסה לענות על קושינו! דברי רש"י אלה לקוחים מבראשית רבה: "משל למלך שהיו שני בנים, אחד גדול. אחד קטן. אמר לקטן: "הלך עמי!" ואמר לגדול: "בא והלך לפני!" כך אברהם, שהיה כחו יפה "התהלך לפני והיה תמים", אבל נח, שהיה כח רע - "את האלוקים התהלך נח".

א) מה פירוש "את" בפסוקנו לפי דעת הדרשן והיכן מצינו עמוט זה של "את" בתורה?

ב) התוכל להסביר מתוך השואת פרק ו' לפרק י"ח שלא היה כחו של נח יפה ככחו של אברהם?

עצה טובה ליודעי גרמנית: לטאלה א' עיינן מאמרו של ר' דוד הופמן

Jeschurun, Band 2 1915 Die Sinfult.

השאלות המסומנות קשות, והמסומנות קשות ביותר; יענה כל אחד כדרכו. יט לשלח תשובות (וגם שאלות) לנחמה ליבוביץ ירושלים, קרית משה